

NOVEMBER	
1 P Val svet.	16 S Otmar
2 S Ver. duše	17 M 23. pob.
3 M 21. pob.	18 P Odon
4 P Karel	19 T Elizabeta
5 T Caharija	20 S Feliks V.
6 S Lenart	21 C Dar. Mar.
7 C Janez	22 P Cecilija
8 P Bogomir	23 S Klemen
9 S Teodor	24 M 24. pob.
10 M 22. pob.	25 P Kati. na
11 P Martin	26 T Silv.
12 T Avrelj	27 S Virgilij
13 S Stanislav	28 C Gregor
14 C Jozafat	29 P Saturnin
15 P Leopold	30 S Andrej

V 30 dneh
30 števil
za
12 Din

„GLAS NARODA“
LJUBLJANA -- NEBOTIČNIK

Mesečna naročnina
12 Din, za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 8955. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2290.
Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

- Nedelja v Ljubljani in Mari-
boru
- Sportna kronika
- Glas slovenske žene
- Kultura
- Naš Korotan
- Priprave našega Sokolstva za
olimpijado v Berlinu

Št. 207 Izhaja vsak dan V Ljubljani v ponedeljek, dne 25. novembra 1935 Rokopisov ne vračamo Leto I.

Zasedanje banovinskega odbora JRZ

Dr. Korošec odgovarja na dve aktu- alni vprašanji

**Zakaj smo prišli na vlado?
Kdaj bodo nove volitve?**
„Ne bi šli radi na volitve, dokler ne bo JRZ dobro in solidno organizirana“ — Vlada hoče delati s sedanjim parlamentom

Ljubljana, 24. novembra. AA. Danes ob pol 11. se je vršila v beli dvorani hotela Union v Ljubljani prva seja banovinskega odbora JRZ. Seje so se udeležili vsi predsedniki in podpredsedniki okrajnih organizacij Dravske banovine. Seje sta se udeležila tudi notranji minister g. dr. Anton Korošec in minister brez listnice g. dr. Miha Krek. Prisotni so ju sprejeli z navdušenimi aklamacijami. Na današnji seji je bilo na dnevnem redu tudi poročilo o notranje-političnem položaju, ki ga je podal notranji minister g. dr. Anton Korošec. Iz njegovega poročila povzemamo tele glavne misli:

Sedanja vlada je prišla na krmilo državnega življenja iz več razlogov. Prvič, da se vsled preganjanja, nasilja in drugih nezakonitosti nastala napetost in zategnenost v narodu počasi poleže in da nastopijo zopet normalne razmere. Drugič, da damo narodu vsaj vse one svoboščine, ki so že po sedanjih zakonih dovoljene, kakor pri zborovanjih, društvih, v tisku, pri ustanavljanju strank itd. So namreč ljudje iz nedavne preteklosti, ki nas opravljajo, da smo čelo preveč svobode dovolili, n. pr. vse preveč shodov dovoljujemo, da dovolimo pisati o strankah, o katerih se prej ni smelo pisati itd. Toda vse to se vrši po obstoječih zakonih.

Tretjič, da se strogo držimo zakonov in da povzdignemo na potrebno stopnjo avtoriteto zakonov in državne oblasti, ki je pod prejšnjimi režimi toliko padla. Spoštovanje zakonov zahtevamo ne samo od naroda, ampak tudi od državnih organov. Ne zahtevamo pa od državnih organov, da so pri ganjači kake politične stranke ali osebne koterije, nego da so, vedno vpoštevajoč zakon, napram narodu dobri, vljudni, da mu pomagajo, državi pa zvesti in udani.

Četrtič: Prišli smo na vlado, da popravimo, kolikor se še dajo popraviti vse krivice, ki so mnogim poštenim državljanom bile v preteklosti prizadete.

Petič, da kadar bo nastopila med prebivalstvom popolna pomirjenost, kadar se bodo poleg razburkane strasti, kadar bodo lahko ugotovili, da je spoštovanje zakonov in državne oblasti vzorno, brezpogojno in absolutno, da tedaj široko odpremo vrata za vse svobode, ki jih narod zasluži, ki mu gredo in ki si jih tudi iz srca želi.

Volilni zakon in volitve

To so glavne naloge, katere ima izvrševati in izvršiti sedanja vlada. Nadalje se, kajpada, zanima naša politična javnost, kaj bo z volilnim zakonom, kaj bo z volitvami? Kar se tiče volilnega zakona pač noben človek ne bo mislil, da je njegovo izdelanje ali neizdelanje krivo, da se ne pomišljamo v bližnji bodočnosti na volitve. Volilni zakon je v ministristvu za notranje zadeve izdelan, in sicer ne samo v eni, ampak v več variantah. Kadar bo treba, je lahko zakonski načrt pri skrajšanem postopku v 14 dneh že zakon. Tehnika zakonodaje nas ne bo zadrževala.

Najprej pomirjenje, potem volitve

Važnejše in bolj zanimivo je vprašanje, kdaj mislimo iti na volitve. Odgovor na to vprašanje ni enostaven. Kdaj bodo volitve? To je odvisno od različnih okoliščin. Mi ne izključujemo sodelovanja s parlamentom; ako se bo lahko nemoteno in neovirano delalo s parlamentom, nam ni treba siliti na volitve. O naših odnosih s parlamentom lahko govorimo popolnoma iskreno. Saj so ti odnosi znani vsemu svetu. Narodna skupščina ni izvoljena na temelju strank, ampak na temelju državnih list. Šele naša vlada je uvedla v Narodno skupščino diferenciranje po strankah in programih. Kakor se je videlo, to diferenciranje napreduje jako težko. Pri volitvah predsedništva Narodne skupščine nam je vlak skočil s tira. Mrtvih ni bilo, večje nesreče tudi ne. Pri volitvah stalnih skupščinskih odborov, četudi so bile te volitve tajne, je šlo že boljše. Mi smo prepričani, da bo šlo še vse

boljše. Po zakonih programske kohezije je naše stališče vsak dan bolj zavarovano in trdno. Upamo, da se bo zakon, ki je bil sklenjen med vlado in Narodno skupščino, samo z razumom spremenil v zakon iz ljubezni. Predno gremo na volitve, je treba, da prej nastopi tudi v prebivalstvu popolno pomirjenje, spoštovanje zakonov in vzpostavitev avtoritete državnih oblastev, z eno besedo, zdrava konsolidacija notranjih razmer.

Organizacija JRZ

To si morajo posebno oni zapomniti, ki mislijo, da se dajo volitve izsiliti z grožnjami, levičarskimi frazami ali celo s preziranjem veljavnih zakonov. V tem oziru se ne damo in se ne smemo dati premakniti. Nazadnje pa lahko tudi izjavim, da vsaj mi od Jugoslovanske radikalne zajednice ne bi radi šli na volitve, dokler ne bo stranka Jugoslovanske radikalne zajednice dobro in solidno organizirana. In to intenzivno in ekstenzivno. Mogoče da gre to organiziranje malo bolj počasi, nego bi si mi vsi želeli.

Mi si stranke ne ustvarjamo in si je ne želimo ustvarjati s pomočjo policije in oblasti. Meni ni znan noben slučaj, da bi se bil pri organiziranju stranke pojavil kak politični vpliv.

Po teh izjavah je lahko odgovoriti na

vprašanje, kdaj pojdemo na volitve. Na volitve bomo šli, kadar bodo žandarji lahko brez skrbi spali v svojih kasarnah in kadar bodo sreski načelniki lahko mirno reševali v pisarnah svoje akte in kadar bodo stranke tako močne, da bodo lahko same v največjem redu in miru privedle ves narod na volišče.

Marsejski proces

O zunanji politiki nisem poklican, da govorim. Samo to bi rad omenil z ozirom na zadnje dogodke v Aixu en Provence, ki tako globoko zadržajo v našo dušo in srce, da nam niso prav nič všeč. Mi nismo, niti ne moremo lahko preboleti globoke rane, ki je bila zadana našem narodu 9. oktobra lanskega leta. Vendar pa pričakujemo, da bo pravici v polni meri zadoščeno.

Po izčrpnem dnevnem redu je banovinski odbor izvolil izvršni odbor z aklamacijo. Za predsednika izvršnega odbora je bil izvoljen minister za notranje zadeve g. dr. Anton Korošec, za podpredsednika minister brez listnice g. dr. Miha Krek, za tajnika minister na razpoloženju g. dr. Fran Kulovec, za blagajnika g. dr. Leskovar iz Maribora.

Izvršni banovinski odbor bo vodil vse politično življenje Jugoslovanske radikalne zajednice v Dravski banovini in reševal vse nujne zadeve.

Konferenca general. štabov Male antante

Beograd, 24. novembra. b. V Beogradu so snóči in danes zjutraj dospeli načelniki glavnih generalnih štabov Češkoslovaške in Rumunije na sestanek, ki se je vršil danes dopoldne z načelnikom generalnega štaba Jugoslavije armijskim generalom Ljubomirom Marićem. Rumunski načelnik glavnega generalštaba divizijski general Nikola Samsonović se je pripeljal v Beograd snóči ob 7. zvečer. Na železniški postaji so pričakovali predstavnike omenjenih vojsk komandant Beograda armijski general Tomić, načelnik glavnega generalštaba Marić, pomočnika načelnika divizijskega generala Kosić in Ilić, mnogo predstavnikov in zastopnikov jugoslovanske generalitete, rumunski poslanik na našem dvoru g. Guranescu z vsem osebjem svojega poslanstva ter šef protokola ministristva za zunanje zadeve g. Ilija Novaković.

Zastopniki češkoslovaškega generalnega štaba so se pripeljali danes zjutraj ob 6.55. Delegacija, ki je sestavljena iz več generalštabnih oficirjev, vodi podnačelnik glavnega generalštaba češkoslovaške vojske general Husarek. Tudi češkoslovaško delegacijo so pričakovali na kolodvoru predstavniki našega generalštaba na čelu z armijskim generalom Marićem. Načelniki glavnega generalštaba Male antante so imeli

v teku današnjega dne konferenco, ki se vrši vsako leto v eni izmed prestolnic Male antante. Predstavniki rumunjskega generalštaba so danes dopoldne ob pol 11. obiskali Avalo, kjer so položili na grob neznanega junaka lep venec. Predstavniki češkoslovaške in rumunske države bodo v nekaj dnevih potovali tudi na grob Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Zimska pomoč v Beogradu

Beograd, 24. novembra. b. Včeraj zvečer se je vršila v kabinetu beogradskega župana Vlade Ilića konferenca za organizacijo zimske pomoči za najbednejše v prestolnici. Te konference so se udeležile tudi sledeče dame: soproga ministrskega predsednika g. Avgusta Stojadinovića, soproga ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Olga Komnenovića, soproga beogradskega župana g. Olga Ilićeva ter veliko število drugih predstavnikov humanitarnih društev in ustanov. Župan dr. Ilić je predlagal, naj naprosijo Nj. kr. Vis. kneginjo Olgo, naj bi prevzela predsedniško mesto v odboru za zimsko pomoč.

Imenovanje boljševičkih maršalov. Po odredbi osrednjega izvršnega odbora v Moskvi so bili na podlagi uvedbe starih carskih častniških činov v rdeči armadi imenovani prvi maršali Sovjetske Rusije. Mem njimi sta vojni komisar Vorosilov (na desni) in komandant armade na Daljnem Vzhodu Blücher (na levi).

Za zvezo z Romunijo

Beograd, 24. novembra. AA. Danes popoldne po kosilu, ki ga je priredil predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović v čast romunjskega prometnega ministra g. Frana Sovieija, so se v kabinetu zunanjega ministra sestali predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, romunjski prometni minister Franasovici, prometni minister dr. Spaho in gradbeni minister inž. Bobić. Na tem sestanku so govorili o prometnih razmerah med Jugoslavijo in Romunijo in o gradnji novega mostu čez Donavo, ki naj bi spajal našo kraljevino in Romunijo.

Nj. kr. Vis. kneginja Olga se je vrnila

Beograd, 24. novembra. A. Snóči ob 20.30 se je vrnila iz tujine Nj. kr. Vis. kneginja Olga. Na železniški postaji v Topčideru je Nj. Vis. sprejel Nj. kr. Vis. kneznadestnik Pavle z zastopniki civilne in vojaške hiše.

Kralj Jurij II. na Krfu

Atene, 24. novembra. Atenska agencija poroča: Brodovje z Nj. Vel. kraljem Jurijem II. in prestolonaslednikom Pavlom, je davi prispelo pred Krf. Na pomolu je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je svojega vladarja pozdravljala z nepopisnim navdušenjem. Topovi na trdnjavah so oddali pozdravne strele, na katere so odgovarjali topovi eskadre. Kralj in prestolonaslednik sta s poveljniškega mostu pozdravljala prebivalstvo in se mu zahvaljevala za sprejem. Po osmi uri je kraljeva eskadra krenila dalje. Na vseh otokih, mimo katerih je vozila, so bile zbrane množice, ki so z zastavami in z vejicami pozdravljale svojega vladarja.

Abesinski komunikeji

Pariz, 24. novembra. Havas poroča: Abesinsko poslaništvo je izročilo listom komunike, v katerem odločno zanika vest, da je hotel abesinski cesar s svojim potovanjem preprečiti izdajniške korake raznih visokih abesinskih poglavarjev. Komunike povdarja, da so priredili cesarju na vsem njegovem potu uprav ganljive manifestacije in da so mu abesinski državljani povsod pokazali svojo absolutno zvestobo.

Addis-Abeba, 24. novembra. Havas poroča: Abesinska vlada je izdala komunike, v katerem zanika, da bi bilo življenje tujcev v Abesiniji v nevarnosti. Vlada protestira tudi proti italijanski obtožbi, da bi se abesinske čete posluževale dumdumskih nabojev.

Abesinski komunike opozarja dalje na abesinske begunce iz Sokote. Debraciona in Hausiena v tigrejski pokrajini, ki so morali zapustiti svoje domove radi italijanskih nasilstev, zlasti proti ženam. Italijanska letala so metala na posamezne begunske skupine bombe.

Addis-Abeba, 24. novembra. AA. Abesinska vlada demantira vest iz Asaba, da je prišlo v pokrajini Ause do spopadov med oboroženimi tolpmi auškega sultana in abesinskimi rednimi četami.

Živahna politična nedelja v Celju

Da razčistijo različne sporne točke, ki obstojajo med dvema krilima slovenskih mačkovec, so se zbrali delegati obeh skupin v Celju v gostilni Natek na sestanek. Udeležili so se ga gg. Lončar, dr. Kukovec, dr. Stane Vidmar itd., iz Zagreba pa je prišlo večje število gospodov iz dr. Mačkove okolice, predvsem njegov tajnik prof. Jelašič. Do sklenov niso prišli in spor bo ostal še nadalje nerешen.

Izjava

Ljubljana, dne 24. novembra 1935.
Zastopniki fakultetnih strokovnih društev univerze kralja Aleksandra I v Ljubljani ugotavljamo, da uvedba nove uredbe o tebičnih fakultetah nasprotuje strokovnim in socialnim interesom tovarišev tehnikov in zato javno izjavljamo popolno solidarnost v njihovem protestu.
Za društvo slušateljev juridične fakultete: Orožen Milan.
Za društvo slušateljev filozofske fakultete: Vernik Feliks, t. č. predsednik.
Za društvo slušateljev medicinske fakultete: Sekolec Josip, t. č. podpredsednik.
Za društvo slušateljev teološke fakultete: Močnik Joža, t. č. preds.

Sport

Dva nogometna turnirja

Brzoturnir Slavije

Hermes zmagovalec

Ljubljana, 24. novembra.

Danes popoldne je bil odigran na igrišču Jadrana nogometni brzoturnir, na katerem so nastopila moštva Ilirije, Hermesa, Jadrana in prireditelja Slavije. Turnir je bil odigran ob zelo slabem vremenu in mrazu na popolnoma razmočenem ilovnatem terenu. Mestoma je bilo igrišče popolnoma prekrito z vodo. Toda kljub temu so bile borbe na igrišču prav lepe in napete. Zlasti zadnja tekma med zmagovalcem Ilirijo in Hermesom, je bila zelo živa in borbeno.

Prva tekma se je pričela z malo zamudo. Nastopila sta

Hermes : Slavija 2:0 (1:0)

Hermes se je pojavil na igrišču popoln v postavi: Oblak — Klančnik, Košmrl — Primar, Martinšek, Kretič (Ferjan) — Derenda, Brodnik, Svetič, Mokorel, Kariž. Temu nasproti je Slavija postavila moštvo: Škerl — Eržen, Lapajne — Turner, Alajncič, Geštrin — Omahnik, Rihter, Novak, Janežič, Kveder.

Tekma je bila ves čas odprta. Vendar pa je bila tehnična premoč Hermesa precej velika. Zlasti v kombinacijah je zelo nadkriljeval nasprotnika. Toda temu nasprotno pa je imela Slavija več zrelih šans, ki jih pa ni znala izrabiti. Gole sta zabila Brodnik in Mokorel.

Sodil je dokaj dobro g. Macorati.

Ilirija : Jadran 4:1 (3:0)

V naslednji tekmi je nastopila nekoliko oslabiljena Ilirija: Malič — Kveder, Zitnik L. — Untereiter, Bogme, Sočan — Smerdu, Svetič II., Zupančič, Aljancič, Doberlet, proti Jadranu: Klir — Oven I., Marolt — Verbič, Kosmač, Valgoni — Hodevar, Marn, Sava, Zajc, Kalčić.

V tej tekmi je Ilirija sicer gladko zmagala, vendar pa je tudi Jadran pokazal nekaj in je v drugem polčasu celo zabil častni gol. Gole so zabili za Ilirijo: Smerdu in Doberlet po 1 ter Zupančič 2; za Jadran Zajc. Tekmo je dobro sodil g. Lukežič.

Slavija : Jadran 2:1 (1:1), (0:0), (1:0)

V tretji tekmi sta se pomerila oba premaganca, ki sta nastopila v istih postavah, le na desnem krilu je pri Slaviji igral Fajon.

Tekma je bila igrana popolnoma v stilu prvenstvene borbe. Saj ni čuda, kajti zma-

govalec prejme lep pokal. Slavija že takoj v začetku igre doseže po Novaku vodstvo, ki ga obdrži skoro do konca igre. Par minut pred koncem rednega časa pa spusti vratar žogo v gol Ker se do poteka rednega časa rezultat ne izpremeni, morata moštvi odigrati še podaljšek 2krat 10 minut, v katerem zabije Novak za Slavijo drugi gol in doseže zmago. Tudi to tekmo je sodil g. Lukežič.

Hermes : Ilirija 1:0 (0:0)

V zadnji tekmi sta nastopila oba zmagovalca prvih dveh tekem, v kateri je povs-m zaslužen zmagal Hermes. Že v prvem polčasu je imel Hermes mnogo prilik za uspeh, vendar pa jih je večinoma upropastil v zadnjem trenutku Kariž na levem krilu. Deloma pa je uspeh onemogočil slab sodnik, ki je po nepotrebnem ustavljal igro. Zmagonosni gol je zabil Svetič iz enajstmetrovke, ki je bila prisojena radi faula v kazenskem prostoru.

Tekmo je zelo slabo sodil g. Macorati.

S to zmago si je Hermes priboril lep pokal, ki je bil določen za zmagovalca turnirja.

Slovanov pokalni turnir

Tudi SK Slovan je priredil na svojem igrišču za Kolinsko tovarno zanimiv pokalni turnir, ki so se ga udeležili: Grafika, Mars, Svoboda in prireditelj. Kot prvi par sta nastopila Slovan in Svoboda. Zmagal je z lahkoto Slovan z visokim rezultatom 7:0 (3:0). Svoboda ni nastopila kompletna in je imel Slovan ob dobri igri svojih halfov lahko delo. Tekmo je sodil g. Joksič dobro.

V drugi tekmi je zmagal Mars nad Grafiko z 1:0 (1:0). Mars je pokazal izenačeno in dobro igro, prav dober je bil Zigon na centerforu, ki je zabil tudi edini gol tekme, pri čemer mu je pomagal golman Grafike Gasparič. Pri Grafiki je kot po navadi zopet odgovedal notranji trio, ki ga je z desnega krila znan zalagal z lepimi predložki. Kos. Nepriakovano slab dan je imel tudi sicer dobri centerhalf Žagar, ki je popolnoma odpovedal. Obramba Grafike je s svojo dobro igro preprečila, da ni bil uspeh Marsa večji.

Sodil je bolj slabo g. Stiglic.

Prihodno nedeljo se bosta pomerila naša moštva zmagovalca, t. j. Slovan in Mars, Grafika in Svoboda pa bosta odigrali tolažilno tekmo.

cijami pri g. ministru za fizično vzgojo naroda.

Zastopnika motosaveza in boksaškega saveza izjavita, da se oba saveza pripravljata na likvidacijo radi visokih taks na prireditve. V nedeljo 22. decembra bo kongres jugoslovanskega sporta v Zagrebu. Na tem kongresu bodo referirali: Kosta Hadži o jugoslovanskem nogometu, Miroslav Dobrin o olimpijskih pripravih Jugoslavije, Hrvoje Macanović o reorganizaciji komisije Saveza Sportnih Savezov in dr. Milivoj Gavrančić »Koliko država izgubi radi zavriganja sportnega pogona s previsokimi taksami«.

Radio

Ponedeljek, 25. novembra.

Ljubljana: 12.00 Kozaki pojo (plošče), 2.45 vremenska napoved, poročila, 13.00 napoved časa, objava sporeda, obvestila, 13.15 reproducirana glasba, 14.00 vremensko poročilo, borzni tečaji, 18.00 o boleznih v srcu, ožilju in krvi (dr. B. Magajna), 18.20 poljski skladatelji (plošče), 18.40 kulturna kronika: Ob 10letni smrti Stefana Žeromskega in St. Vladislava Reymonta (g. prof. Fr. Vodnik), 19.00 napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 I. simfonični koncert romantične glasbe (radiofonske oddaje), 22.00 napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Prenos iz nebotičnika. Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predaval prof. Todor Borovnjak o jugoslovanski misli. Prenos iz Beograda.

Dnevna pratika

Ponedeljek: 25. novembra. Katoličani: Katedrala, dev. Pravoslavnici: 12. novembra, Sv. Jovan, Mil.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Leustek, Resljeva cesta 1, Bašovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič-Glince, Tržaška cesta 12.

Za te srebrne tolarje...

Nehote se človek spomni narodne pesni o Mariji in brodniku, ki ji je odgovoril, da ne vozi »za božji lonc, ampak za te srebrne tolarje...«

Zgodba je namreč taka. Pred kakim tednom so nekje iz Kolpe potegnili truplo neznanega utopjenca. V Ljubljani pa neka ugledna družina že približno enako dolgo pogreša nekega svojega člana. Teža pogrešanega člana imajo, kakor se za ugledno družino spodobi, tudi lepo zavarovano. In ker so časi taki in ker okolnosti nekako namigujejo na to, bi nemara utopjenec utegnil biti pogrešan član ugledne ljubljanske družine. Pa ne pride »skrbnim« svojcem niti na misel, da bi se kdo odpedjal iz Ljubljane in pogledal, kako je z utopjenecem in kdo in kaj je, ampak hočejo stalno nadlegovati oblasti, naj poizvedo, če ni utopjenec — pogrešan član njih družine. Seve, voznika bi stala nekaj dinarjev in bi šla čisto za »božji lonc, ako nesrečni utopjenec ne bi bil pravi.

Nedelja v Ljubljani...

Otvoritev umetnostne razstave Luigija Kasimirja in Tanne Hoernes - Kasimirjeve

Ljubljana, 24. novembra.

Danes ob 11. je bila otvorena umetnostna razstava zgoraj imenovane umetniške dvojice v Jakopičevem paviljonu. Razstavo je otvoril kustos dr. Fr. Stele. V svojem govoru je podal kratko sliko o razvoju umetnika, ki ga danes priznavata dva kontinenta.

Poudaril je njegov čut za romantiko arhitekture, ki prehaja v nadaljnjem razvoju v romantiko pokrajine in zlasti morskih obal. Kot Nemec in sin slovenske zemlje (doma je iz Ptuj) je ohranil ljubezen do te zemlje in se vedno iznova vrača k njej.

Ob zaključku govora je g. kustos proglasil razstavo, ki ji je prisostvoval tudi umetnik sam, za otvoreno in povabil prisotne, naj si jo ogledajo. Otvoritve se je udeležilo lepo število gostov, med njimi: podžupan prof. Jare, predsednik Narodne galerije dr. Windischer, njen ravnatelj J. Zorman, vladni svetnik Andrejka, ravnatelj Državnega osrednjega zavoda za žensko domaćo obrt B. Račić, ravnatelj Narodopisnega muzeja dr. N. Zupančič, mons. Steska, dr. Zvolek iz Kamnika, Fr. Baš, ban. arhivar iz Maribora ter večje število članov in gospodov. Častno so bili pri otvoritvi navzočni tudi slovenski umetniki, izmed katerih naj omenimo slikarja Gojmirja Kosa, Fr. Palovec, Miho Maleša, Sedeja, kiparja F. Goršeta itd.

Gostje so si ogledali razstavo in občudovali dovršeno tehniko nele pri delih L. Kasimirja samega, temveč tudi pri delih njegove gospe soproge, ki mu ni le življenjska, ampak tudi umetnostna tovarišica.

Obištnost na to razstavo opozarjamo z vabilom, da si jo ogleda in sega po umetninah, ki so po cenah zmogljive tudi za današnje čase.

Izredni občni zbor Pokojninskega zavoda

Včeraj je bil izredni občni zbor Pokojninskega zavoda za nameštencev v Ljubljani, ki je izvolil novo upravo. Izvoljeni so bili vsi člani prejšnje uprave, in sicer soglasno, kar je očitno dokaz, da je klerikalno krilo JRZ s svojo namero po večjih spremembah — pogorelo. Izvoljeni so bili torej: Kavčič Josip, Knez Zdenko, Krafič Anton, Avsenek Ivan, Ribnikar Adolf, dr. Obersnel Maks, Tavčar Ivan, Vreva Fr., Zemljčič Joško, Volčanšek Fran, Svetek France in Vrančič Vladimir. Volitve torej niso bile zanimive. Pač pa je bila zanimiva debata, ki je pokazala, da ogromna večina delegator odklanja tak način poseganja v to izrazito socialno ustanovo. V imenu nameštencev skupine sta podala delegata zg. Tavčar in Golmayer izjave, ki so bile izraz nameštencevskih interesov. Da bi v bodoče izostali izredni zbori radi političnih interesov, ki stanejo težke tisočake — po mnenju nekaterih celih 80.000 Din. je svetloval g. Prepeluh Albin, naj se zakon tako spremeni, da bo vsakokratna vlada lahko menjavala predsednike brez razpusta odbora in novih volitev. g. Tavčar Ivan pa je predlagal v imenu nameštencev, naj gre sprememba zakona tako daleč, da bo tudi predsednika volil občni zbor, s čimer bi bil zavod popolnoma depolitiziran.

Gospodarsko-kulturno društvo na Viču

Na pobudo nekaj zavedanih viških mož in fantov je bilo v soboto zvečer ustanovljeno v restavraciji g. Jeločnika v Rožni dolini novo »Gospodarsko in kulturno društvo« za viški okoliš. Na povabilo pripravjalnega odbora se je edvaldo prav lepo število zborovalcev. Predsednik pripravjalnega odbora g. Anton Kovarčič je v svojem uvodnem govoru najprej tople pozdravil ljubljanskega narodnega poslanca g. dr. Rika Fuxa, zastopnika centrale g. dr. Kovčiča, zastopnika dvorskega okraja g. Juvana in Primožiča in zastopnika barjanskega društva g. Zebala. Predsednik je nato poudaril potrebo novega društva, ki ima predvsem namen delovati za povzdig našega gospodarstva, in izboljšanje socialnih razmer vseh slojev. Prepričan je, da bodo stopili v novo društvo prav vsi, ki jim je dobrobit Viča kot sestavnega dela

Velike Ljubljane pri srcu. Po govoru g. Kovarčiča je pozdravil v imenu centrale ustanovni občni zbor g. dr. Kovčič, ki je obenem izročil pozdrave zadržanega g. dr. Dinka Paeca in g. Ivana Tavčarja. Burno pozdravljen se je nato oglasil k besedi narodni poslanec g. dr. Riko Fux, ki je v daljšem govoru orisal sedanji notranjepolitični položaj, delo vlade in parlamenta. Vsi zborovalci so pazljivo poslušali izvajanja g. poslanca in ga ob zaključku nagradili z dolgotrajnim odobravanjem in pleskanjem. Ko se je predsednik zahvalil g. poslancu, je prečital g. Andrej Ražem pravila novega društva, ki so bila soglasno sprejeta. Pri volitvah je bila nato sprejeta soglasno naslednja kandidatska lista: predsednik Anton Kovarčič; I. podpredsednik Stanko Knez; II. podpredsednik Anton Zigon; odborniki Andrej Ražem, Jože Petrič, Oskar Schiller, Polde Milač, Filip Bizjak, Ferdo Korkot, Mirko Zaletel, Milko Skrap, dr. Emil Starre, namestnik Adolf Svarzman, Karol Bizjak, Viktor Justin, Ludovik Pah; nadzorni odbor Pravoslav Rehsek, Viktor Jeločnik, inž. Aleksander Skubec.

Po volitvah je pozdravil zborovalce za dvorski okraj g. Rudolf Juvan, ki je apeliral na složno delo vseh naprednih in nacionalnih ljudi za korist naroda in države. Polem so govorili še gg. Rehsek, Krapec, dr. Fux in Bizjak, nakar je zaključil predsednik Kovarčič lepo uspeli ustanovni občni zbor. Želimo mlademu društvu pri nadaljnjem delu tudi ne oholo uspehov!

Novo obrtniško društvo

Ljubljana, 25. novembra

Včeraj ob 10. se je vršilo v gostilni g. Jerneja Lozarja na Sv. Petra nastpu zborovanje obrtnikov, ki so bili organizirani v bivši Jugoslovanski obrtni zvezi. Zborovanje je vodil ob navzočnosti okrog 30 obrtnikov, prisluštev raznih sedaj obstoječih obrtniških pokretov g. Ivan Ogrin, bivši predsednik ZTOJ. V svojem govoru je predvsem poudaril, da prejšnji režim ni pokrdil preurejenih pravil ZOZ, zato je bilo delovanje te zveze nekaj let prekinitveno. Sedanjji čas pa nam narekuje, da našo obnovimo. Zato so na današnjem občnem zboru ustanovili Okrajno obrtno zvezo za Ljubljano in okolice, ki bo pozneje sestavni del ZOZ. Več govornikov je naglašalo potrebo enotne organizacije slovenskega obrtništva. Zborovalci so pa kljub temu sprejeli pravila te nove ustanovitve in so bili v odbor izvoljeni naslednji gg.: Načelnik Ivan Ogrin, odborniki Jernej Lozar, Fran Jager, Josip Semica, Ivan Višnjiča, Tone Malgaj in Miho Robert; pregledovalni računovodnjač Fran Ravnikar in Razumov. Glede g. Ravnikarja bi omenili, da je bil še nedavno med vodilnimi funkcionarji DJO. Po volitvah je novi načelnik razvil program dela. Predvsem je zahteval reorganizacijo sedanjega ZTOJ, kjer naj bi bil način zastopstva sorazmerno po številu pripadnikov. Dalje popolno avtonomijo obrtniškega odseka, osebno in finančno oziroma g. Ravnikar pa je poudaril, da je bil prof. sodelavec g. Pičmanca in da še vedno vztraja na sistemu ločenih zbornic. Govorilo je še več govornikov, nakar je bila sprejeta resolucija, ki bo predložena kr. bankski upravi.

Tvrdba
A. & E. Skaberne
Ljubljana, Julija, da jemlje do predkita v račun
zopet
HRANILNE KNJIŽICE
prvovrstnih ljubljanskih
dinarskih zavodov (Mestna
hranilnica, Ljudska pošoljarnica itd.)
INBERIRA PTE
v dnevniku
»GLAS NARODA«

Zborovanje Zveze stavniških delavcev je bilo za danes popoldne ob pol 10. napovedano v dvorani Delavske zbornice. Zborovanje se je pričelo s precejšno zamudo, bilo pa je dobro obiskano. Podrobno poročilo objavimo v naslednji številki.

Nogo si je zlomil pri podiranju dreves šestnajstletni delavec Anton Petrovič, doma iz Gor. Logatca št. 35. Danes zjutraj so ga pripeljali s prvim vlakom v Ljubljano, s postaje pa z reševalnim avtomobilom v bolnišnico.

*
Sestanek železniških upokojevcv in upokojenk ter staroupokojevcv in rentnikov sploh, se vrši v torek dne 26. novembra ob 18. uri v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 22. Akcijski odbor bo poročal o uspehih dosedanjih intervencij ter se bo sklepal o bodočem delu.

... in Mariboru

Krvava noč na Pobrežju

Maribor, 24. novembra
Preteklo noč je prišlo v Pavčičevi gostilni v zloglasni bivši Gozbitni ulici do strašnega pokolja, ki je zahteval dve človeški žrtvi, ki se borita v mariborski bolnišnici s smrtjo. Dobro voljo, ki je vladala v gostilniški sobi, je skalah skupina razrušiteljev, ki je prišla okoli 22. ure v gostilno. Prišel se je prepil, takoj nato pa pretep, kakršnega še ne pomeni mariborska kriminalna kronika. V gostilniški sobi so dobesedno razbili vse, kar se je dalo razbiti, tako da ni ostal cel nič en sanj kozarec, ena sama

miza in en sam stol. Sredi sobe sta obležala s krvjo obilita 40-letna tankašnji gostilničar Anton Pavčič v globoko rano na hrbtu in Karl Knezer, ki mu je noč popolnoma razrezal glavo. Počrtnici reševalci so oba smrtno poškodovana moža prepeljali v mariborsko bolnišnico. Pretepu so napravili konec šele drobniki, ki so šest glavni pretepuščevalci uklenili in jih odpeljali v zaporo. Dogodek, za katerega so hitro zaznali v Mariboru, je vzbudil povsod veliko razburjenje.

Krst Kozineve »Maide«

Snoči je bila pri polji hiši krstna predstava Kozineve groteskne operete »Maide«, ki je zela izredno velik uspeh. Komponist, ki je opereto tudi sam dirigiral, je bil deležen velikih ovacij in je prejel obilo cvetja in lavorjev venec. O opereti, ki bo brez dvoma šla tudi preko meja naše ožje domovine, bomo še podrobneje poročali.

Smrt zashvžnega narodnega delavca

Danes so ob številni udeležbi pokopali zasluznega narodnega delavca Antona Rebola, ki

je nenadno preminul. Pokopnik je bil velik narodejak, na čigar pobudo se je ustanovilo »Bralno in pevsko društvo« v Mariboru. Bil je njega prvi predsednik in vsa leta naprej do razpusta društva. Zasluga Rebola je bila, da so se v tem društvu zbirali predvsem železničarji in drugi obrtniški in delavski sloji. Bralno društvo je dalo tako kader zavedanih slovenskih železničarjev za kasneje ustanovljeno društvo »Zveza jugoslovanskih železničarjev«. Pokopnik se je udejstvoval tudi kot izborni in marljiv pevec, bil je prijeten družabnik, poln humorja, agilni član zdruge »Stavbeni dom« itd. Naj mu bo lahko jugoslovanska zemlja, katero je nadvse ljubil!

Tekme za državno prvenstvo

Danes je bilo odigranih pet tekem za državno prvenstvo, važna pa je bila samo tekma Haška s Slavijo iz Varaždina. Rezultati ostalih tekem pa niso imeli nobenega vpliva na končni placement poedinih klubov. Edino potaz prvaka države BSK-a v Nišu je povzročil malo senzacijo.

Beograd: BASK : Sparta (Zemun) 7:0 (4:0).

Niš: Sparta (Niš) : BSK (Beograd) 1:0 (0:0).

Subotica: ŽAK (Subotica) : Vojvodina (Novi Sad) 3:1.

Kragujevac: Radnički : Slavija (Skoplje) 9:3.

Varaždin: Hašk : Slavija (Varaždin) 3:2.

Italija zmagovalec v borbi za evropski pokal

Italija : Madjarska 2:2 (0:1)

Milano, 24. nov. r. Danes se je odigrala v nabitosti »Areni di Milano« zadnja tekma za evropski nogometni pokal. Ker se je Italiji posrečilo, da je odigrala tekmo neodločeno, je postala zmagovalec v tem tekmovalstvu.

Obe moštvi sta pokazali krasen nogomet in je v prvem polčasu, kljub rezultatu 1:0, prevladovala Italija, dočim so Madjari razvili vse svoje znanje in v drugem polčasu in bili posebno proti koncu tekme v veliki premoči. Publika je bila zelo pristranska in ni imela razumevanja za lepo igro gostov; njihovi goli pa so bili kvitirani z grobnim molkom. Italijani so zabili svoj prvi gol že v 28 min. I. polčasa iz 5. kota po Colausiju, ki ga pa sodnik ni priznal in vzbudil s tem vihar ogorčenja. V 42 min. doseže čisto nenadoma Sarosi vodilni gol. V 24 min. II. polčasa izenači Colausi in že minuto nato povisja Ferrari na 2:1. Drugi gol za Madjare je dal zopet Sarosi.

Obe reprezentanci sta imeli najboljše moči v napadalnih vrstah, pri Madjarih pa sta se zelo izkazala stari Turay na centerhalfru in pa golman Szabo.

Sodil je Švicar Wüthrich.

Končna slika tekmovalstva je naslednja:

Italija	8	5	0	3	17:9	11
Madjarska	8	3	3	2	16:15	9
Avstrija	8	3	3	2	17:15	9
Češkoslovaška	8	2	4	2	11:11	8
Švica	8	1	1	6	13:24	3

Savez Sportnih Savezov

Na zadnji seji S. S. S. je bil predložen v pretres ousutek zakona o organizaciji sporta kraljevine Jugoslavije. Ker novi načrt v ničemer ne zmanjšuje neznosnih dosedanjih bremen, temveč jih še povečava, pri tem pa ne da sportu kakih drugih olajšav, je bilo soglasno sklenjeno, da tak zakon jugoslovanskemu sportu ni niti potreben niti koristen. Poleg tega je bilo tudi sklenjeno, da se še enkrat poizkusi z interven-

Glas slovenske žene

Vse za otroka

Zima nastopa, zima polna pričakovanj in veselja, zima polna strahu in trpljenja. V toplih in svetlih stanovanjih sanjajo otroci o svetem Miklavžu in Božičku, o belem snegu, sankah in smučkah. V mrzlih in temnih kletnih prostorih, v napoldprtih barakah pa tudi sanjajo otroci o istem svetem Miklavžu in Božičku, o toplih oblekah, čevljičkih in o toploti. Prvim se bodo sanje uresničile. Ali se bodo pa drugim sanje izpolnile, ali se bodo njihove želje uresničile? Saj so one tako skromne in je potrebno le malo požrtvovalnosti, da bodo postale resnica. Kaj hočejo ti otroci?

Tople hrane, obleke in obutve!

Koliko je teh otrok, katerim preti nevarnost zime z mrazom in gladom? Okoli 1500 je teh nedelčnih zrtev gospodarske in socialne krize. Veliko pa je rodbin v mestu, ki brez skrbi za svoje otroke pričakuje zimo in premišljeje, s kakšnimi darovi bi razveselili svoje najmlajše ob praznikih. Ako bi vsaka taka družina žrtvovala šest mesecev po Din 10— (deset) na mesec, bi rešila bede in obupa 1500 otročičev, to je 1500 mladih življenj pred mrazom in gladom. Sporedno s to akcijo se bo organizirala tudi preskrba onih otrok s hrano, ki dobivajo kosilo in malico le čez dan v mestnih dnevnih dežjih zavetiščih, ob nedeljah in praznikih pa ne, in pa onih, ki se jih zaradi pomanjkanja prostora in kredita ne more sprejeti v oskrbo v ta zavetišča.

Vse premožnejše ljubljanske rodbine se naprošajo, da sprejmejo vsaj po enega otroka na kosilo za vse ali za več dni v tednu; komur to ni mogoče, pa vsaj ob nedeljah in praznikih.

Pomislite vsi, matere in očetje, kadar pripravljate za svoje otroke obed in večerjo, kadar jih oblečete v tople obleke, kadar zakurite svoje sobe, kadar jim pripravljate igračke — pomislite, da v vaši neposredni bližini v srcu mesta in periferiji žive otroci, katerim je miraz in glad vtišnil že v zgodnji mladosti svoj neizbrisni pečat in dušo.

Mladinski urad mestne občine (Mestni dom, II. nadstropje) bo sprejemal vsak dan prijave onih, ki so pripravljali žrtvovati večmesečni prispevek po Din 10— ali sprejeti po enega otroka na kosilo za vse ali več dni v tednu, ali vsaj ob nedeljah in praznikih. Prijave se

lahko izvrše osebno ali z dopisnico ali pismom in naš nabiralce bo vsak mesec obiskal vse stranke, ki so podpisale ali prijavile to obvezo. Pisemni objavi je navesti točen naslov in višino mesečnega prispevka.

To akcijo bi začeli s 1. decembrom 1935. Ob koncu zime bo urad izdal javen obračun o uporabi nabranega denarja.

OCETJE in MATERE, somešani! pomislite, da z malenkostno vsoto Din 60—, ki bi jo vplačali v teku 6 mesecev, oblečete in obujete ter prehranite 1500 najbednejših otrok, ki so vaši somešani.

VSE ZA OTROKA!

Mestno poglavarstvo v Ljubljani. Predsednik: dr. Ravnihar I. r.

Prvi kongres »Jugoslovenske unije za zaščito dece«

V Beogradu bo prvi kongres »Jugoslovenske unije za zaščito dece« pod častnim predsedstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Poleg slavnostne otvoritve kongresa in redne skupščine »Jugoslovenske unije za zaščito dece« je v programu niz zanimivih predavanj. Kongres vsebuje štiri delovne seje, na katerih bodo predavali najuglednejši delavci na polju zaščite otrok. Vsaka delovna seja je posvečena posebnemu vprašanju. Tako se bo obravnavalo na prvi in drugi delovni seji o oddaji otrok v rodbino, na tretji in četrti pa o rasni higieni in dečji zaščiti. Kongres bo po vsej verjetnosti prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija, ki se živo zanima za delo »Jugoslovenske unije za zaščito dece«, saj je že neštokrat s svojim delom dokazala, kako ljubi najmlajše državljane — otroke. O poteku kongresa bomo poročali. Državnim uradnikom je odobren dopust od 28. novembra do 3. decembra t. l.

»Jugoslovenska majka« — odsek Kola jugoslovenskih sester v Ljubljani sklicuje v četrtek dne 28. t. m. redno sejo v damski sobi kavarnice Emone. Čuvajmo Jugoslavijo! Načelnica.

Matere, čuvajmo Jugoslavijo! (Jugoslov. majka, odsek »Kola jugoslov. sester« v Ljubljani.)

Materinska posvetovalnica

Gospa Marica J. iz S.: Moj štiriletni sinček razdere vsako se tako lepo in drago igračko, medtem ko ima sosodec Ivanček vse igrače tako lepe, kakor bi bile večerj kupljene. Kaznujam ga, pa nič ne pomaga.

Odgovor: Draga mati! Da otroci razdirajo igrače, je popolnoma naravno. K uničenju jih naganja delovni nagon in nagon za odkritji. Pri razdiranju je otrok zaposlen (on dela), obenem pa se seznanja s sestavnimi deli igračk ter iz področja izločuje nove igračke. S tem si bistri duha, zlasti pa razvija domišljijo. Sosodec Ivanček pa se govovo ne sme igrati po svoji volji, ker ima za to tako lepo ohranjene igrače. Kdo je srečnejši, Vaš sinček ali Ivanček? Kaj koristijo Ivančku lepe igrače? Govovo nič. Svetujemo Vam, da ne kupujete sinčku dragih igračk. Dajte mu stare škaflice, vrtenca od sukancev, deščice, žebeljčke in prepričajte se hote, kako se bo zadovoljno igral.

Gospa Olga V. iz K.: Moj sinček, ki šteje komaj pet let — laže in laže. Kaj naj storim?

Odgovor: Draga mati! Govovo je laž urata

lastnost, ki ima navadno hude posledice. Toda pri otroku moramo najprej ugotoviti vzrok njegove lažljivosti. Otrok laže ali radi prebuje domišljije, ali za zabavo, ali iz pokvarjenosti. Iz pokvarjenosti pa laže radi slabega vzgleda odraslih ali pa radi naravnega nagnjenja k laži. Vsekakor se potrudite odvračati sinčka od laži z vzgledom, z lepo besedo, s primerno pripovedko ali ukom iz Kristusovega nauka, nikoli pa s palico. Opazujte sinčka in nam ob priliki sporočite vzrok njegove lažljivosti.

Kaj mora vedeti vsaka mati: da ima otrok dušo in telo, da je Kristusov nauk najpopolnejši nauk o vzgoji, da je naša svobodna Jugoslavija največja dobrina tega sveta, na je vsak otrok bodoči državljan Jugoslavije in da mora biti vsak otrok izobražen in vzgojen v svojo lastno srečo in v srečo Jugoslavije, ki ji načeluje naš mladi kralj Peter II., sin velikega nesmrtnika Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. (M. Z. T.)

MODA

Za dom in pisarno

Prešlo je že v slabo in neokusno navado, da nosijo dame popoldanske in večerne obleke tudi doma in v uradu. Najmanj, kar temu lahko očitamo, je nepraktičnost. Te obleke namreč niti po kroju niti po materialu ne spadajo v tako okolje. Za dom in pisarno je pač treba trdnega volnena ali polvolnena blaga v primernih barvah. Mirna barva in preprosta oblika takih oblek pa nikakor ne zahtevata, da bi se bilo treba odpovedati vsem ljubkim malenkostim in okraskom, ki n. pr. krase naše vzorce. Močni zvrtki krase nekoliko vojaško-kazaško obleko. Originalno zaponko tvorijo spojke iz lesa ali roževine, medtem ko pri levi obleki, ki je sive barve, pripnevo šitoki sprednjih s tremi kovinastimi gumbi v obliki denarja. Enako okrasje olepšuje tudi visoke manšete na ranglanastih rokavih. Prav primerna za poklicno delo je tudi srednja obleka, ki je delana

iz čela in ima prednjih našit. Krilo se dviga še iznad pasu, ki je pleten in ga nosimo tik nad bokli.

Vremenska napoved

Novi Sad: Prevladuje oblačno vreme po celem kraljevini. Dežuje na severozapadu države in v Podonavju. Temperatura je padla na južni, dvignila pa se je na severni polovici države. Najnižjo temperaturo ima Varaždin — 2 C, najvišjo pa Kumbor 19 C.

Napoved za danes: Prevladovalo bo oblačno vreme, deževalo bo pa le mestoma, posebno v zapadnih krajih. Vetriovi spremenljive jakosti vzhodne in jugovzhodne smeri. Temperatura ostane brez večje spremembe. — Sonce vzide ob 6.47, zaide pa ob 16.00.

60letnica nar. šole na Grabnu

Ljubljana, 25. novembra. — Državna II. deška narodna šola na Grabnu je v soboto in večeraj na izredno slovesen način proslavila 60letnico svojega obstoja. Šolsko poslopje je bilo lepo okraseno in razposlopja je plapolala naša ponosna državna trobojnica. Slavje se je pričelo v soboto ob 15. s šolsko akademijo v telovadnici, ki je bila namenjena predvsem učencem in učitelstvu, seveda pa so prišli na akademijo tudi prijatelji naše mladine. Akademijo je otvoril s primernim nagovorom šolski upravitelj g. Josip Ambrožič, nakar so dečki korajžno zapeli Mavovo »Naša pesem«. Po petju so učenci izvajali Potočnikov igrokaz »Matevžev stric pripoveduje«, ki nam nazorno kaže razvoj tega zavoda iz preteklosti v sedanost. Po končani akademiji je bila pogostitev učencev, nakar se je razvil po krakovskem in trnovskem okraju lep sprevid mladine, v katerem je neumorno igrala godba »Sloga«.

V nedeljo, na glavni slavnostni dan, se je zbrala šolska mladina s svojimi učitelji v trnovski župni cerkvi, kjer je imel sv. mašo trnovski župnik in velik prijatelj naše mladine g. Fran Finžgar. Med mašo je imel g. župnik primeren nagovor na mladino, ki je tudi pri maši ubrano pela s spremljevanjem orkestra. Po službi božji je bila v nabito polni in okusno okrašeni šolski telovadnici II. šolska akademija, ki je bila namenjena predvsem staršem, nekdanjim

učencem in gostom. Vse odlične osebe, ki so prišle na to izredno domače slavje, je gostoljubno in prijazno sprejemal šolski upravitelj g. Josip Ambrožič. Častna mesta so zasedli predstavniki naših oblasti, raznih kulturnih organizacij in društev. V velikem številu so bili zbrani nekdanji učenci grabenske šole, ki zavzema danes v javnem življenju odlična mesta. S ponosom so prihite li že osiveli možje na slavje, vzbujajoč spomine, ko so hodili na grabensko šolo.

Ko je bila telovadnica popolnoma napolnjena je stopil na oder šolski upravitelj g. Josip Ambrožič, ki je najprej pozdravil vse odlične predstavnike in goste, nato pa v lepem govoru orisal pomen 60letnega slavja grabenske šole. Po govoru g. upravitelja, ki je napravil na vse zelo globok vtis, je sledila prigodna deklamacija Peruzzijeve »Staremu deblu — mladi cvet«, nato deklamacija Lucije Petelinove »Šoli na Grabnu ob 60letnici«, nakar sta sledili še dve pevski točki »Naša pesem« in »Trnovska pesem«, ki sta želi viharno pritrjevanje vseh posetnikov akademije. Potem je sledil še Potočnikov igrokaz »Matevžev stric pripoveduje«, nakar je bila lepa slavnost zaključena z državno himno, ki so jo vsi navzočni stoji poslušali. K lepo uspeli proslavi 60letnega obstoja naše grabenske šole izrekamo tudi mi svoje iskrene čestitke!

„Neposredni davki“

Strani 552+XVI. — Cena v platno vez. Din 160—. Priredil Sušec Stefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v p. — V tiskarni Merkur d. d. v Ljubljani je te dni izšla z gorenjim naslovom knjiga, ki bo z vso upravičenostjo vzbudila pozornost v vsej naši javnosti. Knjiga je tako po svoji vsebini kakor tudi po razporeditvi snovi popoln, pregleden in povsem zanesljiv zbornik vseh predpisov, ki se nanašajo na neposredne davke; obsega zakon o neposrednih davkih, pravilnike, uredbe, razpise in komentar. Dodan je še zakon o davku na neoznane osebe in o davčni oprostitvi oseb z 9 ali več otroki. Besedilo celotne snovi je podano po stanju sredi novembra 1935, zaradi česar je knjiga tudi po svoji aktualnosti pomemben pojav na slovenskem knjižnem trgu.

Knjiga ima praktično sestavljen vsebinski pregled, v katerem je pri vsakem členu zakona navedena tudi kratka označba snovi, ki jo obravnava, na koncu knjige pa je še abecedno kazalo, ki omogoča lažjo in hitrejšo orientacijo. Med tiskom knjige izdana določila je najti v kratki »dopolnitvi besedila«, uvrščeni neposredno za vsebinskim pregledom. Celotna snov o neposrednih davkih je razporejena tako, da sledi vsakemu členu zakona z drugo obliko tiska njegov pravilnik z vsemi obrzci, nato pa zopet z drugo obliko črk še »posebne pripombe«. V te so po večini v popolnem prevodu prevzeti vsi razpisi, kar so jih izdala pristojna oblastva kot navodila, tolmačenja ali pojasnila k dotičnemu členu zakona; razen tega pa je tu več razsodb državnega sveta in upravnega sodišča, in končno so dodana še številna strokovna pojasnila. Med temi »posebnimi pripombami« so na ustreznih mestih uvrščeni tudi razni pravilniki in uredbe, ki so z določbami dotičnega člena vsebinsko tesno povezani, tako da je z vso to opremo dobil vsak člen zakona povsem zaokroženo celoto.

Ta prvi zbornik vseh predpisov o neposrednih davkih bo brez dvoma dobrodošel

pripomoček ne le vsem državnim in samoupravnim funkcionarjem, ki ga bodo mogli s pridom uporabljati pri praktičnem izvrševanju svojih službenih dolžnosti, marveč bo tudi sodnikom, odvetnikom in notarjem zanesljiv priročnik; hkratu pa bo tudi dober svetovalec vsem denarnim zavodom in zadrugam, nadalje industrijskim, trgovskim in obrtniškim krogom, kakor vobče vsem davkoplačevalcem, ki se bodo v posameznih primerih hoteli poučiti o svojih dolžnostih in pravicah ter si najti odgovor in navodila v vseh vprašanih obsežne in mnogokrat prav zamotane snovi neposrednih davkov.

Nabavo knjige »Neposredni davki«, ki pomeni prav važno izpopolnitev naše strokovne literature, vsakomur toplo priporočamo. Naroča se pri knjižni založbi tiskarne Merkur d. d. v Ljubljani.

Narodno gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri

- 25. novembra, ponedeljek: Zaprtlo.
26. novembra, torek: Zaprtlo.
27. novembra, sreda: Kralj Edip, Kameniti gost, Red Sreča.
28. novembra, četrtek: Vesela božja pot, Premijera, Red B.
29. novembra, petek ob 15.: Kralj Edip, Dijaška predstava. Izven. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.

OPERA:

Začetek ob 20. uri

- 25. novembra, ponedeljek: Zaprtlo.
26. novembra, torek: Aida, Red A.
27. novembra, sreda: Faust, Gostuje tenorist Josip Rijavec, Izven.
28. novembra, četrtek: Ples v Savoju, Red Četrtek.

Kultura

Odgovor Francetu Kralja

Dne 3. t. m. smo objavili Gabrovo poročilo o razstavi Franceta Kralja, šele 19. t. m. smo pa dobili pismo z reče tiskano glavo, kjer je naveden naslov pisca: Prof. France Kralj, akademični kipar in slikar, itd.

V pismu čitamo med drugim: »na neomikani in zloben način sestavljena kritika. Ni mi do tega — kaj spušča od sebe p. n. uredništvo, ker o kritikah dotičnega avtorja ima občinstvo, kar ga pozna, svoje mnenje, zato nedostojni ton aromira nanj — ne doseza pa mene!...proslavljen po svojih znanih podlostih nasproti Savanom in Jakopiču... Zahtevam, da izide prihodnji ponedeljek na istem mestu »G. Nar.« kot je izšla kritika, pojasnilo:

1. kako je sploh ona ogabna označba »Schreckenskammer der Kunst« prišla v listu v zvezo z menoj, ko nimam z njo uprav nobene sporedne zveze temveč nasprotno, preje z ljudsko umetnostjo tretjega rajha, ker je moja umetnost ljudsko slovenska (proti kateri pa se g. avtor bori!).

2. V kritiki je podana v tonu strokovnega mnenja ocena, kakor, da sem kak strokovno anatomsko neizobražen neznanec in začetnik ter ne poznam pravih anatomskih oblik, in

3. da so osnutki še mnogo pravilnejši od izgotovljenih podob, ki so še večje pokveke, spake, kljub temu, da je pri vseh delih bila razstavljena tudi fotografija izvršenih podob!

Ker zlasti slednje smatram za danes uprav učinkovito odvratanje naročnikov in prikrajševanje pridobitnih virov, in pa, da se pri nas ta kritičarska umazanija v tako podlem načinu prepreči, sem namenjen s sodiščem nastopiti proti listu »Gl. Naroda«.

ako mi isto kakorkoli (bodisi na račun tiskovnih napak) ne da na gori označenem mestu zadovoljivega zadoščanja!

Spoštovanjem F. Kralj.

Z današnjo objavo smo torej popolnoma ustregli piščevi zahtevi, vendar pa moramo tudi še ugotoviti, da pisec kritike najbrž sploh ni čital ali pa le površno, saj bi drugače ne zahteval pojasnil o popolnoma jasnih stvareh, ki jih z večino v poročilu sploh ni ali so pa v drugačni zvezi, kakršno jim podtika. Res je v kritiki tudi nekaj tiskovnih grešk, ki pa nikakor ne kvarijo skrajno dobrohotne in mile sodbe, zato je pa morda za pisca samega boljše, če se ne spuščamo v popravljanje. Ali naj popravimo svojo ugotovitev, da se je »France Kralj unesel in ni več tako ekstrem«, in preklčemo, »da najboljši sile svojega nespornega talenta razsipa«? Ali naj demantiramo, da »France Kralj torej tudi zna... in že dozoreva umetnik France Kralj«? Ali naj zavrzemo upanje, »da bomo ob njegovih prihodnjih razstavi pisali o njem že z občudovanjem«?

Kako je »ogabna« označba »Schreckenskammer der Kunst« prišla z njim v zvezo? Naj čita dalje: »Tisti, ki res znajo risati, slikati in modelirati, so se naglo iztrezili, zakrknjene »žrte nekulturnih razmer« so pa morali ostati vsi, ki zaradi neznanja ne morejo veljati za umetnike. Nikakor Franceta Kralja ne štejemo med zadnje, temveč med prve... Ali naj ga prestavimo?

Še o anatomiji, čeprav smo pisali samo o anatomski licenci! Akad. kipar g. Ivan Zajc je tudi glede tega že povedal svoje in je pripravljen se govoriti. Njegove besede so tudi naš odgovor.

Kar se pa tiče 3. točke zahteve glede osnutkov in izgotovljenih kipov, naj pa pisec ponovi samo razstavo osnutkov, da jih bo javnost lahko primerjala.

Ante Gaber.

Naš Korotan

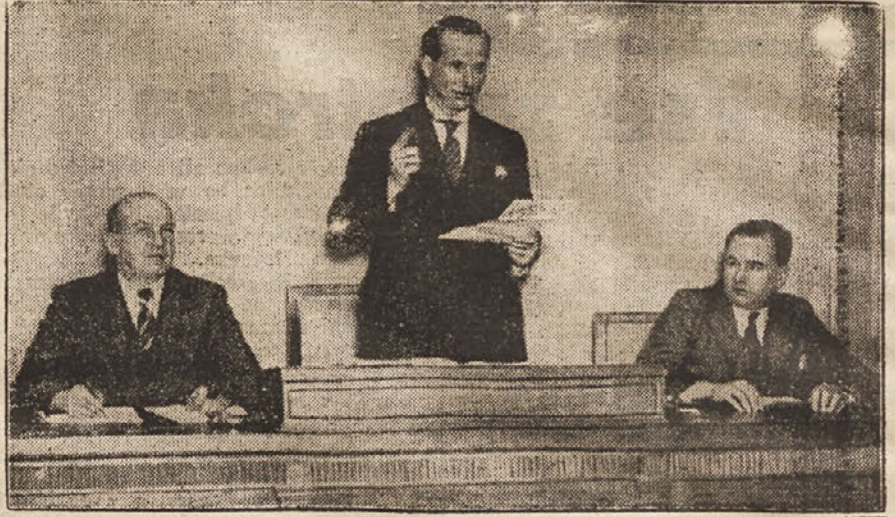
Slovenska Koroška v gospodarski luči

Ze v stari avstrijski monarhiji so voditelji koroških Slovencev na podlagi natančnih podatkov pri vsaki priliki povdarjali, da je južni del Koroške v gospodarskem oziru popolnoma zanemarjen in da se dela očita krivica. Toda te trditve niso bile nikdar upoštevane, temveč se je mirno dopuščalo, da je ljudstvo obubožalo, kajti s tem se je tem lažje podjarmil ali iztrebil slovenski živelj. Po plebiscitu pa so nekateri nemški poslanci imeli predrznost, da so trdili, da uživa južna Koroška iste ugodnosti kakor severna. Naenkrat, in sicer leta 1930, pa je naenkrat prišel koroški deželni zbor do zavesti, da je gospodarski položaj v južnem Korotanu zelo slab in p osil zvezno vlado za nujno pomoč. Centralna vlada je uvidela potrebo pomoči in v slovesni seji začetkom oktobra 1930 podarila koroški deželni vladi vsoto treh milijonov šilingov za ureditev obmejnih gospodarskih problemov. Koroška deželna vlada je v smislu sklepa dunajske vlade ustanovila posebno banko, ki bi imela namen, navedeno vsoto po potrebi razdeliti na posamezne kraje in voditi račune. Za upravitelje te banke, ki je dobila lepo doneče ime »Južnokoroška gospodarska banka« so bili imenovani najzagriženejši sovražniki slovenskega življa na Koroškem in sicer: tajnik koroškega Heimabunda, major Maier-Kaibitsch, inspirator nemškega naroda, deželni arhivar, prof. dr. Martin Wutte, ravnatelj celovškega magistrata, dr. Gratzhofer in ravnatelj koroške hipotečne banke. Prebivalstvo je upravičeno pričakovalo, da se bodo z navedeno vsoto fundirala nekatera industrijska podjetja, kakor v Borovljah, v Bistrici v Rožu in v Bistrici pri Pliberku in da bo na ta način prišlo brezposelno prebivalstvo do služka. Toda pod pretvezo splošne gospodarske krize so industrijska podjetja, ki so ne samo za Koroško, temveč za celo državo velevažna, ustavila svoj obrat. Svinčeni rudnik v Bistrici pri Pliberku ni našel svojega tako po-

trebnega financirja, železna industrija v Borovljah je še naprej tožila o pomanjkanju narčil in odpuščala slovenske delavce iz službe in tovarna v Bistrici v Rožu je lansko leto popolnoma ustavila svoj obrat, demontirala nove moderne stroje ter na ta način jasno dokumentirala, da nima več prebivalstvo nobenega upanja na zaslužek v domačem kraju. Gozdarsko podjetje barona Helldorffa v Grebinju skozi mesece in mesece ni moglo izplačevati mezde svojim gozdarjem, temveč je tem dajala bone, da niso umirali od glada. Vsi poizkusi podjetnikov in drugih zainteresiranih gospodarskih in političnih faktorjev za sanacijo podjetij so bili zaman: podjetja so propadla, stroji stojijo mirno in žuljave delavske roke počivajo.

Samo na teh slučajih vidimo, kolikokrat je imela »Južnokoroška gospodarska banka« priliko rešiti gospodarski polom in omiliti bedo v južnem Korotanu. Toda nikdar ni bilo slišati o njej niti besedice; kakor da bi sploh ne obstajala, taka tišina vlada okoli te institucije.

Ob priliki 15-letn. plebiscita pa se spomnimo zopet nekaj lepega daru dunajske vlade, ki ga je dala ob priliki desetletnice. Ko se je vršila dne 6. oktobra t. l. plebiscitna manifestacija v Pliberku, so tamošnji lokalni faktorji izrabili priliko navzočnosti koroškega deželnega glavarja in zastopnika zvezne vlade, grofa Thurna iz Zelezne Kaple, sorodnika kneza Starhemberga, in jima predložili peticijo, o kateri smo že poročali dne 28. oktobra. V peticiji navajajo Pliberčani, da jim je bilo iz plebiscitnega fonda obljubljenih 120.000 Din mestni občini za potrebne vodovode, 400.000 Din za reparacijo in prizidavo ljudske šole v Pliberku in mestni hranilnici 800.000 Din kredita, torej skupno nad 1.300.000 Din. Ta vsota bi za povzdig gospodarsko popolnoma propadlega mesta Pliberka in njegove okolice mnogo pripomogla in ljudstvo, predvsem pa nemški »purgarji«, bi ne občutili tako hudo, da se nahajajo ob meji in da

Skoraj pol milijona angleških rudarjev preti s s stavko. Angleški rudarji so te dni glasovali o stavki mezdnih sporov. Pri tem je 9/10, oziroma 409.351 rudarjev iz premogovnih revirjev glasovalo za stavko. Naša slika kaže v sredini predsednika zveze premogovnih rudarjev, župana barnsleyskega, Jožefa Jonesa, ki je razglasil izid glasovanja. Na desni je predsednik zveze, Lawcher, na levi pa tajnik Ebby Edwards. Vse tri zastopnike bo sprejel Baldo

so od splošnega prometa v deželi popolnoma odstranjeni. Prebivalstvo južnega Korotana pa se upravičeno vpraša: Kje je tista ob priliki desetletnice tako slovesno obljubljena in od vlade tudi gotovo izplačana materijalna pomoč? Mar so dobili pomoč oni rajhovski naseljenci, ki so brez pare prišli na Koroško? Ali pa se s tem denarjem plačuje nadaljno pomemčevanje slovenskega življa na Koroškem?

Pred par tedni so koroški listi objavili vest, da je celulozna tovarna v Jezernici pri Beljaku ustavila svoj obrat, ker se je njen finančni položaj zelo poslabšal in je neka sosedna država, ki je bila glavni odjemalec njenih produktov, ustavila plačila. Po preteku komaj 8 dni pa je to podjetje dobilo toliko kredita, da je pričelo zopet obratovati.

Začetkom meseca oktobra je neurje napravilo velikansko škodo v Zgornji Dravski, Mlečni in Malta dolini. Hudourniki so odnesli mostove, razdrli ceste in poplavili polja in travnike, tako da znaša škoda nad milijon šilingov. Istočasno pa je nevihta napravila tudi v okolici Zelezne Kaple in v borovelskem okraju veliko škode. Medtem ko se je izvedla za Zgornje Koroško državna akcija in javna zbirka, o škodi v slovenskem ozemlju niti v enem koroškem časopisu ni bilo kakšne novice.

Prebivalstvo južne Koroške občuti to zapostavljanje njihovih integralnih gospodarskih interesov in upravičeno zahteva, da se vendar enkrat realizira to pred petimi leti naklonjeno darilo. —iks.

Priprave našega Sokolstva za berlinsko olimpijado

Kakor znano se udeležijo telovadnih tekem na berlinski olimpijadi meseca avgusta 1936 tudi vrsta naših Sokolov in Sokolic. Priprave našega Sokolstva so v polnem teku in bo uvežbal naše tekmovalce priznani sokolski strokovnjak br. dr. Viktor Murnik. Ker se je za vežbanje prijavilo že nekaj tekmovalcev tudi v ostalih krajih naše države, sta v nedeljo 17. t. m. odpotovala v Beograd br. dr. Murnik in br. Edvard Antosiewicz, da se prepričata koliko telovadcev bi prišlo v poštev za skupno vežbanje. Pregled telovadcev je bil v Domu kralja Aleksandra I Zedinitelja v Zemunu ter so mu prisostvovali poleg imenovanih bratov še načelnik SSKJ br. dr. Alfred Pichler, podnačelnik br. Miroslav Vojinović in br. Ivan Kováč.

Pred pregledom vaj je bil predvajan film obveznih vaj na orodju in prosta vaja za olimpijado. Pregled se je izvršil po naslednjem redu: proste vaje, drog, bradlja, krogi in konj. Na vsakem orodju so posamezni tekmovalci pokazali obvezno vajo. Po vsaki vaji je tolmačil posamezne prvine br. dr. Murnik, nazorno pa jih je pokazal br. Antosiewicz. Pregled vaj je trajal polnih šest ur, nakar je dal br. dr. Murnik tekmovalcem potrebna navodila. Preglednih tekem so se udeležili bratje Merzlikin Dimitrije, Budja Juraj, Romelić Svetomir, Stergar Miloš in Perfiljev Jevangen iz Beograda, Rumelić Josip in Pataki Ljudevit iz Zemuna, Zikov Radovan in Vilić Marko iz Novega Sada, Kujundžić Josip iz Subotice in Jovin Borislav iz Sombora. Skupno 11 tekmovalcev.

Vodstvo je bilo popolnoma zadovoljno z uspehi dosedanjega uvežbanja in je prepričano, da bo z nadaljnjim vztrajnim vežbanjem naše Sokolstvo dostojno reprezentiralo barve naše države na olimpijadi v Berlinu. Pripominjamo, da se vrši vežbanje tudi pri nas v dveh skupinah v Ljubljani in Mariboru ter so se vežbanja oprijeli naši kandidati z resno in trdno voljo.

Želimo vrlim bratom pri vežbanju najboljših uspehov. Zdravo!

Ljubljana, 25. novembra

V telovadnici Narodnega doma so bile večeraj dopoldne prve izbirne tekme članic za berlinsko olimpijado. Vodnici tekem načelnici SSKJ s. Elzi Skalarjevi se je javilo od 21 prijavljenih članic 20, in to iz župe Beograd sestra Balmožan Kata, Krajinović Zrnka, Radivojević Dušica, Hofman Flora, Trajković Mira, Jovanović Desa in Gorupenko Angela; iz župe Ljubljana sestra Hrihar Tuša, Kržan Ančka, Omota Lojzka, Pustišek Marta in Rupnik Lidija; iz župe Novo mesto sestra Poljanšek Vida ter iz župe Zagreb sestra Stefanini Zulejka, Veršec Maja, Sombolić Tonka, Mervar Jožica, Karić Bogdana, Novokmet Ivica in Ris Gertruda.

Zanimanje za tekme je bilo precejšnje in se je zbralo na galeriji Narodnega doma veliko gledalcev, ki so z zanimanjem sledili poteku tekem. Tekmovalke so tekmovalce v obveznih vajah za berlinsko olimpijado, in to na visoki gredi, dvovisinski bradlji, v preskokih čez konja in v prosti vaji. Vse tekmovalke so se zelo potrudile in smo videli nekaj prav krasnih in lepo izvedenih vaj, kar nas navdaja z upanjem, da bodo naše Sokolice častno zastopale barve naše države na težke berlinski tekmi. Sodniški zbor je svojo težko nalogo izborni opravil, vse tekmovalke so nastopile v vzorni disciplini. Tekme so bile kontane popoldne in je sodniški zbor ugotovil tele uspehe Od 40 dosegljivih točk je dosegla I. mesto sestra Pustišek Marta, Ljublj. Sokol 36,7; 2. Rupnik Lidija, Ljublj. Sokol 34,5; 3. Hrihar Tuša, Ljublj. Sokol 32,8; 4. Veršec Maja, Zagreb 31,9; 5. Kržan Ančka, Ljublj. Sokol 31,4; 6. Hofman Flora, Beograd 30,4; 7. Trajković Mira, Beograd 30,1; 8. Stefanini Zulejka, Zagreb II 29,4; 9. Ris Gertruda, Zagreb II 29; 10. Radivojević Dušica, Beograd 28,8. Prihodnje izbirne tekme bodo meseca januarja in bodo morale tekmovalke takrat tekmovali tudi v prostovoljnih vajah. Vežbanje se bo vršilo odslej v teh skupinah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Časnik abesinskega cesarja. Le malokomu utegne biti znano, da izhaja v Addis-Abebi po enkrat na teden časnik z naslovom »Jutranja zvezda«. Naša slika kaže naslovno stran tega lista, ki je tiskan v amharščini. Cesar, ki čisto tudi sam piše prispevke za ta list, da vsak teden razposlata vsem Abesincem, ki se šolajo v tujini, po en brezplačen izvod, da bi tako ohranil zvezo med mladino v tujini in med domovino.

Slovenskega otroka na Koroškem učijo zaničevati materino besedo

»Kinder! Bei Strafe ist euch verboten unter sich slowenisch zu sprechen — Otroci! Pod kaznjico vam je prepovedano se med seboj slovensko pogovarjati.« Tako se je izrazil učitelj na ljudski šoli, ki je radom Slovencev iz Borovelj. »Wir brauchen keine Tschuschen und wir werden diese nicht züchten — Mi ne potrebujemo nobenih čušev in jih tudi ne bomo vzgojevali.« Tako in podobno se je izrazil g. Ibovnik, nadučitelj v Podkrošcu. »Die verfluchte Windischeerei muss in unseren Schulen ein Ende haben, dies wird aber erst dann, wenn wir junge Lehrer werden können derselben auf der Kneck treten — Ta prokleta bindišarjija mora v naših šolah prenehati, in to bo le tedaj, če jim bomo znali mi mladi učitelji stopiti na tilnik.« Tako je dejal v družbi nekemu učitelju v Zrelcu učitelj Rudolf Zenkl, sedaj šolski vodja ljudske šole v Labodski dolini. »Ich verbiete, das slowenische Singen unter euch, Kinder, da wir nicht in Jugoslawien, sondern im deutschen Staate sind — Prepovedujem vam, otroci, slovensko petje zato, ker nismo v Jugoslaviji; ampak smo v nemški državi!« Tako se je izrazil g. Holcer, nadučitelj v Medgorjah, ki se je oprijel kot sin slovenske matere v slovenskem St. Tomažu pri Celovcu. V Medgorjah se je bivši

g. Marinič, sedaj nadučitelj v St. Jakobu v Rožu, enostavno postavil na noge in enostavno zahteval odstranitev slovensčine iz šole, kar se mu je tudi s pomočjo občine in nemškega Schulvereina lahko posrečilo. V Medgorjah je prebivalstvo popolnoma slovensko, razen ene družine, ki se je tja naselila. G. Marinič je pri poznal Medgorje za nemške. Slovenski učitelj! In tako se gori po celi slovenski Koroški. Vidite! Slovenskega otroka odtujujejo staršem, ga za vse najdražje oropajo. To celo delajo predstojniki države s tem, da govorijo o manjšinskem vprašanju, dejansko pa ničesar ne pokažejo napram manjšini. Zavedati bi se morali, da vse, kar njih boli, tudi nas boli. Zavedati bi se morali, da kdor zatira jezik bližnjega, greši do dna duše, ker otroka vrhutega pohujšuje zoper lastno mater in očeta. Kar delajo po ljudskih ponemčevalnicah s slovensko dečo slovenski ponemčevalni učitelji. Glejte! Kaj naj opravi pri slovenski deči tuj učitelj, učitelj tistega naroda, ki mu je izgrabil najdražje? Kako takim učiteljem dajati zaupanje, jim izročati lastne otroke? Kako naj torej prebivalstvo slovenske Koroške v zastrupljenih razmerah raznaradovanja dobi pravico in zaupanje do takih učiteljev?

Po nobeni poti bi ne mogli priti do drugačnega zaključka, kakor da mislimo na krščansko dolžnost, da se z vso močjo in sredstvi, z vso energijo borimo za svobodo materine besede, v kateri bo zavarovana božja pravica za obstoj

slovenskega naroda na Koroškem. Slovenci smo Zato hočemo slovenskih učiteljev, kakor tudi duhovnikov, pravičnih, ki ne bodo teptali materinega jezika in ga zasramovali prid najmlajšimi, kajti naš otrok, naš jezik ni kakor orodje, ki bi ga mogli vreči iz rok in ga nadomestiti z drugim, ampak ta je s svojimi mamičnimi glasovi tako tesno združen z našo notranjostjo, da smo kar ponosni nanj, ker predstavlja bistven del našega bogastva. Po njem smo sprejeli od naših pradedov nepopisljiv zaklad. Tega se naši ponemčevalni duhovniki in učitelji notéjo zavedati. Treba se je le ozreti po slovenskem ozemlju Koroške med odpadniki, kateri da se sramujejo svojega jezika in spoznal boš, da so ravno ti moralno nič vredni. Oni se izogibajo slovenske govornice, izogibajo slovenske govornice, izogibajo in odtujujejo cerkvi bolj kot drugi zato, ker so porušili lepoto življenja. Jasnó je, da materin jezik ne more nadomestiti nobeden drugi jezik. Ta se rapidno ponemčuje po vsej celovški okolici. Zrelce, Grabštajn, Timenca, St. Tomaž, St. Jakob ob cesti itd. itd. To so sami slovenski kraji, a vsi ponemčeni od strani šole in duhovnikov. Nekí kmet iz Medgorij se je pred nedavnim izrazil: »Vsi otroci morajo že doma govoriti popolnoma nemški, da postane naša Koroška res nemška država.« Torej slovenski kmet! Nahujskan od g. Holcerja, nadučitelja tamošnje šole, ki je, kakor jih je mnogo, potujčevalka in uničevalka materine besede in na-

rodne pripadnosti na Koroškem. Vso to žalost moramo opazovati zdaj, ko se menda rešuje manjšinko vprašanje. Kako se rešuje? Če ponemčevalni učitelji še naprej prepovedujejo otrokom spregovarjati besede, tiste besede, ki jih je učila mati, in z njo teptajo slovensko narodnost — danes, ko se naj govori o vzorni rešitvi šolskega vprašanja na Koroškem? Potem naj se še vedno vpije nad slovenskim otrokom, ki govori domačo besedo, se mu raztrga vsaki zvezek, kateri nosi le en stavek slovensčine, kar se je tudi že zgodilo, da je učitelj raztrgal učencu zvezek, ker je v njem imel napisano slovensko pesem. Krivica za krivico! Kdaj se popravi vsa ta krivica, storjena proti narodu? Kdaj se neha s hinavsko razliko med »bindišarji« in »Slovinci?« In to celo od strani učiteljsva v šoli! Ali res sme nemška šola odtujovati koroškim Slovincem njih materin jezik in njih narodnost? Kar se že več desetletij opazuje, od tedaj, odkar je bila upeljana obvezna nemška šola, da se od časa do časa rapidno ponemčuje slovenska deca na Koroškem. Kdaj se popravi ta krivica šole?

Nič več ne pričakujemo: Saj mož, ki z vso vero veruje vladni nemški Avstrije, trdi, da vlada po mestih, šolah in vaseh ne bo prenehala germanizirati. Ona skrbi zato in hoče »deutsche Staat«. Tako govore in širijo krivico, katere Bog noče, kajti tudi on je sodnik krivice, tiste krivice, ki je še skoz desetletja usmerjena napram najmlajšim na Koroškem.